

## Kaip mes su Dariumi (Vytauto) archyvus nužiūrėjom

„Tai ką gi mūsų bendrapiliečiai mato Lukiškių aikštėje? *Like* – reprezentacinė aikštė, *love* – bendramiestinė aikštė. Kiti variantai – komentaruose. BALSUOJAM!“

230 *like*, 224 *love*, 15 *haha*, 2 *sad*, 1 *angry*

Komentariai:

„Bendramiestinė turi būti aikštė“

„UNIVERMAGAS!!1!1!“

\*\*\*

...su suoliukai iš nugriautų profsajungų rūmų kolonų, „Sodas 2123“, pasak vienos lankytojos, tapęs „Vilniaus tarpdisciplininio meno Meka“. Konceptualiai *recycling* atmosfera taikliai derėjo su pavadinime „Radvila Darius, Vytauto“ užkoduotai archyvinei satyrai su hipsteriška...

\*\*\*

Iš šiaudų susukti paukščiai, žvaigždės, ratai – besisukdami, visi jie grakščiai raibuliavo akyse.

Iš metalo nulietos kojos, rankos, galva ir paltas – besisukdami, jie visi dailiai tūpė ant UAZ'o.

„*Su-ka-si ra-tu gal-vo-je mo-men-tai... Mi-li-jo-nas ro-žių ir sen-ti-men...*“

\*\*\*

...leidomės į nešildomą rūšį. Prieš estetinį–rekreacinį satyros aktą buvo pasiūlyta užkandos – sumuštinų ant batono su sviestu. Variantai: a) su šlapianka, b) su sūriu, c) su šlapianka ir sūriu. Maksimali kulinarinė įvairovė. Apetitinga įžanga muzikologo disertacijai „Lietuviško minimalizmo ištakų...“

\*\*\*

„...*tai aš jai šitų... nu, vištų – dvi vištas nunešiau... Pasiuvau va Gintukui iš tos medžiagos marškinukas, nu... O jau kaip gyre, kad tu girdėjus būtum! Nu jau kokie margi, sako, su tokiais meškiukais va, ir viską...*“

\*\*\*

...kol leis į salę, net ir nepažįstami šnekučiausi apie šį bei tą, apie vakaro planus, apie *ekspyriencus* kitame „Operomanijos“ patyrimo „Glaistas“... *Small talk* nepalaikė tik Z karta: iš neįtikojamo temaigė telefonus, nervingai jungdami pirmą pasitaikiusią programėlę. Ir vis tik į lėkšte su šlapiankiniais sumuštiniais tiesėsi ir šiame, ir aname amžiuje gimusios rankos – supratingai, be komentarų, tarytum įgimtas refleksas veikty...

\*\*\*

„O dabar keliamės atgal į studiją, ir čia „Dienos temoje“ kolegė Aušrinė pristatys šiandienos socialinių tinklų aktualijas. Kotryna, kas gi neramina lietuvius šiandien?“

„Na, Živile, akivaizdžiai dominuojanti tema, na, be abejo yra vakar Katedros aikštėje vykęs Sąjūdžio mitingas, kaip žinome, na, sukėlęs nemenką ažiotažą ir sujudimą Vilniaus centre. Apie jį savo sienose pasisakė ir patys Sąjūdžio vadovai, na, inteligentija apskritai, tai pat ir milicijos atstovai, nemažai ir pavienių komentarų iš draugų bendrapiliečių, na, štai pavyzdžiui...“

\*\*\*

...kai, pamažu laisvėjant suvaržymams, viešąją erdvę ir spaudą užtvindė norintys išsakyti savo nuomonę.

Kūrinio pamatas – improvizacinės dvasios (bet greičiausiai gana tiksliai sustyguotas) dialogas tarp LRT archyvų ištraukų ir gyvai atliekamos muzikos. Atlikėjai sėdėjo ant pakyls, iškart už vieno iš dviejų stačiu kampu susieinančių ekranų – vienoje plotmėje vyko vaizdo ir garso „akis į akį“, abiem sąmojingai švaistantis skanionis replikomis.

Sprendimas už ekrano susodinti atlikėjus pasirodė besas ne tik praktiškas, bet ir konceptualiai taiklus. Permatomo ekrano audinio pritemdyti atlikėjai nesiglemžė podiumo iš 9 dešimtmečio herojų, ir tik padėdavo jiems „jaustis“ savoje garsinėje aplinkoje. Be to, juk už ekrano ir sėdėdavo nebyliesiems filmams akompanuodavę muzikantai, efektų meistrai.

Jdomu, kad ultra-byliosios juostos užkadryje veikę įgarsintojai savotiškai suponavė tam tikrą netiesioginę sąsają su Karolio Kaupinio rezonansinio filmo „*Nova Lituania*“ kontekstu. Galbūt tai tik sutapimas, tačiau ne mažiau...

\*\*\*

„...tačiau kas galėtų paneigti?“

543 like, 58 love, 11 care

Komentarai:

„Profesoriaus gauja yra invazinė rūšis, grėsmė Lietuvos žmonėms... Lietuvių turės dar daug emigruoti, kol invazija išpūliuos...“

\*\*\*

„...ką per tas pirmas laidos minutes sužinojome apie lietuvio įvaizdį?“

„Kol kas [apie lietuvio įvaizdį] sužinojome labai nedaug, nes dauguma žmonių yra kažkodėl labai pikti, ir pradėjo šnekėti ne apie Lietuvos įvaizdį, o apie šventes, kurios dabar yra švenčiamos [...] Ir visi kažkodėl bando išreikšti savo nuomonę, ir vėl nieks nepataiko į tą laidos temą, kaip deja...“

\*\*\*

...dažnai nutinka. Visgi čia garsinės iliustracijos ir muzikinių konvencijų nuotrupos netapo tiesmukomis dėl efektyviai panaudotų elektroninės muzikos komponavimo strategijų. Epizoduose, kuriuose šiuolaikinis ansamblis persimainydavo į estradinę grupę, šarmingus laikotarpio muzikinius vingius pastiprindavo įsikdavęs spalvotų prožektorių kamuolys.

Atskiros padėkos už ekspedicijas į garsų antarktidą reikalauja ir „takelyje“ įpintas konkrečiosios muzikos reversas – instrumentais imituojami realybės garsai. Pasirodo, saksofonas gali kriuksėti kaip per dirvoną dardantis traktorius, girgždėti kaip durys, o tūba šliurpti kaip...

\*\*\*

...žiūrovai, ir nesivaržė replikuoti, balsu juoktis. Turbūt ant pakyls už audeklo sėdėję atlikėjai smagiai nužiūrinėjo sėdinčius salėje, kaip kad šie godžiai mėgavosi 9 dešimtmečio „gyvenimo ekspertų“ pasisakymais: pranašesni ir protingesni – gi žino, kas bus toliau...

\*\*\*

„Pabrangę viskas, 5 rubliai va už... neįmanoma niekur eiti – aš išvis nežinau kaip dabar paprastam žmogui...“

14 like, 4 sad, 1 angry

\*\*\*

*„...ar greičiau bus pastatytas jis, ar...“*

667 like, 197 haha, 32 sad, 8 angry

\*\*\*

*Ratuku susuka numerį: Vilniaus kodas aštuoni penki, tada du, šeši, du, penki, du, penki.*

*Girdisi laukimo signalas.*

*Sutraška. Pirmi žodžiai nenugirstami.*

KORESPONDENTAS: ...laida klauso.

SKAMBINTOJAS: Tai va, aš čia norėjau pasakyti, kad, mano nuomone, „Radvila Darius, Vytauto“ labai gerai sukirptas – tiesiog žavu, nes ir garsinis konceptas išspręstas šmaikščiai, ir šiaip tas ekranų sudvigubinimas sukūrė tokį masiškumo, koks buvo ir 9 dešimtmetyje su spaudos atlaisvėjimu, įspūdį tikrai... Superinis toks meninis ir aukščiau estetiškai pakeltas LRT laidos „(Pra)rasta karta“ tęsinys – apskritai iš jų fantastiškas tandemas. Žodžiu, taip fainai kad jau ne tik retro laikus ima kai...

KORESPONDENTAS: Pone, atleiskite, bet...

SKAMBINTOJAS: ...bet aš nesutinku, kad negyvenęs sovietiniame lageryje negali žinoti. Gali, jei augai tarp tų, kurie jame buvo. *Galima* prisiminti tai, ko nematei, ko nejautei – tau perdavė tėvai, seneliai, tos tetos turguose, pradinių mokytojai... Savo gestais, nužvelgimais, intonacijomis. Nesutinku, kad negali suprasti – čia tik toks emocieni...

KORESPONDENTAS: Pone, leiskite pastebėti, kad...

SKAMBINTOJAS: ...ir šiaip kiekvienam mano kartos žmogui reikia pamatyti, kad pagaliau suprastų, kad jų tėvai vienaip ar kitaip [elgiasi] ne dėl to – ne jie patys išvis, o juos taip mokino ir jie tame buvo. Jie gi tarp tokių lavoninių, *grabpraktalbių* oratorių užaugę, kaip ten kur buvo santuokų rūmuose...

KORESPONDENTAS: Pone...

SKAMBINTOJAS: ...ir apskritai manau, kad čia labai geras toks...

KORESPONDENTAS: Pone, žiūrėkite, suprantu, kad norite išsipasakoti, bet šioje laidoje mes prašome nuomonės apie premjerinį „Rigoletto“ pastatymą.

SKAMBINTOJAS: ...e, ko taip?

KORESPONDENTAS: Giuseppe Verdi „Rigoletto“. Ar matėt?

*Tyla.*

KORESPONDENTAS: Girdite? Alio?

SKAMBINTOJAS: Jo, girdžiu... Tai gal tada galima užsakyti dainą „Sveikinimo koncerte“ kūrybinei kūrybinei komandai? Ten va Karolis Kaupinis buvo, Kapustinskaitė, Mikalkėnas, Gikas, Jušinskas... Šitas, dar tas kitas Kaupinis – Simonas...

KORESPONDENCIJA: Pone...

SKAMBINTOJAS: ...dar tada Palekaitė, Kuršis va, Gresevičius, Juzokas...

KORESPONDENTAS: Klausykite, mes priimame komentarus tik apie naująjį operos teatro pastatymą. Turite ką nors pasakyti?

*Skambintojo pusėje kažkas sutraška.*

*Pasigirsta sumurmami „nu supratau“ ir „tai aš čia...“.*

*Skambintojas padeda ragelį – saksofonu pypsi nutrūkusios linijos signalas.*